

НОВІ МЕТОДИКИ У ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ

Анотація. У статті розглядаються нові методи вивчення іноземної мови, можливість застосування CLIL у вищих учбових закладах. Також розглядається можливість застосування комп'ютерних технологій для підвищення якості навчання.

Ключові слова: CLIL, методи навчання, навчальні заклади.

Розвиток суспільства має великий вплив на зміст навчання іноземним мовам. Кількість і якість інформації, необхідної які навчаються, неухильно зростає. Іноземна мова розглядається вже не як окрема наука, а як необхідний елемент у складній, багаторівневій системі навчання. Все частіше постає питання про необхідність формування у студента професійної мобільності, тобто можливості і здатності успішно переключатися на іншу діяльність або змінювати вид праці.

При традиційному підході до вивчення іноземної мови основна увага приділялася розвитку таких навичок, як читання і переклад, студенти виконували величезну кількість граматичних завдань і переказували об'ємні тексти. Результатом було те, що студент, витративши багато часу на заучування речень та граматичних правил, не мав можливості ці навички десь застосувати.

На щастя, подібні освітні програми йдуть у минуле. Критерієм ефективності системи освіти будь-якої держави стає те, наскільки ця

система виконує соціальне замовлення суспільства [1, с. 47]. Швидкий темп розвитку економіки і суспільства в цілому формує якісно новий соціальний запит. Сучасний ринок праці висуває нові вимоги: висококваліфіковані фахівці в області економіки, права та інших провідних галузях повинні вільно володіти мовою «міжнародного спілкування». Графа в анкеті «рівень володіння англійською мовою» вже не є формальністю, більш того, у багатьох міжнародних компаніях співбесіди проводяться англійською мовою. Таким чином, зміна попиту тягне за собою зміну якості пропозиції і нові підходи до навчання англійської мови.

Навчання будь-якій іноземній мові - це складний процес взаємодії двох основних компонентів: викладач - студент. В основу також додається робоча програма, на базі якої відбувається ця взаємодія. Для отримання якісно нового результату повинні змінитися всі три складові.

Однією з головних проблем, що виникають перед викладачем, є відсутність у більшості учнів належного рівня мотивації, так як, на жаль, англійська мова сприймається студентами освітніх установ як другорядний предмет. Тому, одним із завдань є формування в учнів мотивації до вивчення англійської мови. При цьому, іноземна мова виступає як засіб розвитку комунікативного компонента інформаційної культури учнів у процесі здійснення ними пошукової та дослідницької діяльності з професійних питань з використанням інформаційних і комунікаційних технологій, участі в економічних он-лайн конференціях і проектах, розвитку вміння працювати в групі через комп'ютерні мережі.

На даний час існує безліч методик викладання іноземних мов. Для досягнення найкращого результату освітній процес повинен ґрунтуватися на ретельно продуманому їх поєднанні. Як правило, переважною стає комунікативна методика, бо це найбільшою мірою задовольняє запити учнів та розширює можливості спілкування. Слід зазначити, що комунікативний метод передбачає не тільки володіння базовими словами і

фразами в сукупності зі стандартним набором граматичних конструкцій, які необхідні для підтримки бесіди, але і можливість застосовувати знання мови у своїй професійній діяльності, орієнтуватися в публіцистичних і наукових виданнях. Тому, вивчення іноземної мови не повинно проходити окремо від формування професійної компетенції майбутнього фахівця.

У сучасній методиці викладання іноземної мови за основу все частіше береться досвід предметно-мовного інтегрованого навчання CLIL (Content and Language Integrated Learning). Він дозволяє сформувати в учнів лінгвістичні та комунікативні компетенції нерідною мовою в тому ж навчальному контексті, в якому у них відбувається формування і розвиток загально-навчальних знань і умінь. Даний метод відкриває двері для залучення все більшої аудиторії, що вивчає іноземні мови, формує впевненість молодих людей в своїх силах, а також дає опору тим, хто не був досить успішним у вивченні мов у традиційній формі [3, с. 325].

CLIL передбачає ведення ряду предметів, що є для студентів основними «мовою міжнародного спілкування». Таким чином, у студента формується стійка мотивація до вивчення іноземної мови не тільки як засобу комунікації, а й необхідного інструменту в оволодінні майбутньою професією. Крім того, у багатьох навчальних закладах практикується використання англійської мови на проведених в їх стінах міжнародних конференціях, що викликає необхідність досить високого рівня володіння мовою не тільки у студентів, але й у викладачів.

На жаль, на даному етапі при впровадженні CLIL в навчальний процес виникає ряд проблем. Зазвичай, у викладачів іноземної мови, як правило, відсутній необхідний для викладання того чи іншого предмета обсяг знань. Тому, сьогодні освітні установи, як ніколи раніше, потребують висококваліфікованих фахівців, здатних читати лекції і проводити практичні заняття на двох мовах. Крім того, рівень володіння іноземною мовою у самих студентів залишається досить низьким. На жаль,

порівняно невеликий відсоток випускників середньої школи здатний сприймати, а згодом ш розмовляти іноземною мовою. У сформованих реаліях необхідний поступовий перехід до нової методики викладання, зміцнення зв'язків і наступності освіти між школою, середніми професійними навчальними закладами та вищою школою.

На даному етапі розвитку освітньої системи однією з основних методик у навчанні іноземної мови стає використання комп'ютерних технологій: Інтернет-сайтів, скайпу, електронної пошти, блогів та інших ресурсів.

Необхідно відзначити, що на самостійну роботу студентів зараз відводиться більше 50% від загальної кількості годин. Правильно дозоване використання Інтернет-ресурсів є, безсумнівно, необхідним елементом навчання, а вчитель, в даному випадку, виступає в ролі помічника, першочерговим завданням якого є направити Інтернет-залежність студентів в потрібне русло. Інтернет-сайти, з одного боку, розширюють кругозір учнів, підвищують мотивацію до навчання іноземної мови, а, з іншого боку, сприяють розвитку навичок читання, перекладу, розширенню словникового запасу. Плюси даного виду діяльності ще й в тому, що студент отримує можливість її самостійної організації в зручний для себе час. Контроль з боку викладача проводиться у вигляді демонстрацій презентацій і усного обговорення різних тем. Такий вид занять, як правило, користується популярністю серед учнів і відрізняється високою результативністю.

Одним із варіантів самостійної роботи студентів є пошук додаткової інформації в газетах і журналах. Статті можуть також використовуватися викладачем при складанні завдань з читання та перекладу. Серед найбільш відомих необхідно відзначити guardian.co.uk, economist.com, news.bbc.co.uk.

Останнім часом все більшої популярності набуває використання відео-лекцій від носіїв мови як на заняттях, так і в самостійній роботі учнів. У всесвітній мережі їх спостерігається така безліч, що будь-який викладач може вибрати для своїх студентів те, що буде максимально сприяти вирішенню поставлених завдань. Наприклад, на сайті videlectures.net представлені відео лекції з конференцій і семінарів на будь-яку тематику.

Одним із способів занурення в мовне середовище і подолання мовного бар'єру є спілкування з носіями мови он-лайн, наприклад, скайпом. Спілкування зі студентами-ровесниками - один із способів практикуватися в сприйнятті мови на слух [2, с 31]. На даний час знайти співрозмовника в мережі не складає великих труднощів, але, безсумнівно, приносить величезну користь. Спілкування з носіями мови сприяє збагаченню словникового запасу учнів, відпрацювання і закріплення основних граматичних структур. Саме тут можна дізнатися про сучасні вирази і мовні конструкції, сленг, які ще не були додані до словників, підручників.

У навчальному процесі не можна не відзначити необхідність використання електронної пошти та блогів. Електронне листування має ряд переваг у порівнянні з паперовою. Воно швидше, зручніше і може здійснюватися з будь-якої аудиторії і на будь-якому рівні володіння мовою. Також це сприяє встановленню дружніх зв'язків.

У сучасних умовах існує багато можливостей використання в навчальному процесі блогів, тобто записів автора (чи авторів), які розташовані в хронологічному порядку і передбачають коментування читачами. Блоги поділяються на текстові, музичні, фото, відео; можуть бути приватними або колективними. Великою популярністю серед студентів користуються блоги відомих музикантів, акторів.

Робота з блогом сприяє вивченню ритміко-інтонаційної сторони мови, дозволяє сприймати невербальні засоби комунікації, які також важливі в процесі спілкування [2, с. 32].

Незважаючи на перераховані переваги, інтернет, безумовно, ніколи не зможе стати альтернативою підручникам. Інтернет-ресурси є одним з інструментів, що допомагають засвоєнню матеріалу на занятті, основна роль на якому, безсумнівно, належить учителю.

Література

1. Еремина Н.В., Кабанова О.В., Терехова Г.В. Опыт лингвокоммуникативной подготовки студентов неязыковых специальностей. Оренбургский государственный университет. 2015. - №2. - С. 47-53.
2. Артамонова Л.А., Архипова М.В., Ганюшкина Е.В., Делягина Л.К., Золотова М.Б., Мартьянова Т.В. Инновации в обучении английскому языку студентов неязыковых вузов. Нижегородский госуниверситет им. Н.И. Лобачевского. - 2012. - №2. - С. 28-33.
3. Локтюшина Е.А., Сайтимова Т.Н. Предметно-языковое интегрированное обучение как подход к профессиональному образованию. Волгоградский государственный социально-педагогический. - 2012. - №1. - С. 324-328.